

genes Stilling maa søges en Undskyldningsgrund for den mindre fuldstændige Behandling, som dette Forslag har kunnet være underkastet, men det er derfor ogsaa saameget friere overgivet til sin fremtidige Skæbne i et Udvalg, som jeg haaber vil blive nedsat derover. Jeg haaber, Forslaget skal kunne afgive et idetmindste taaleligt brugbart Stof til yderligere Behandling; Mere venter jeg ikke af det. Jeg skal ikke gaae ind paa en Udvikling af Enkeltighederne i Lovforslaget; det har jeg allerede gjort, da jeg indbragte Loven, og jeg skal derfor afvente, hvad man fra forskjellige Sider maatte have at bemærke derom.

Mathiasen: Idet jeg erklærer mig enig med den ærede Forslagsstiller i, at der baade bør foretages middelbare og umiddelbare Valg i Communerne, skal jeg tillade mig at paapege adskillige efter min Mening usselige Forandringer. Naar saaledes den Grændse, der er bestemt mellem de forskjellige Valgclasser, er ansat til 12 Arbeidsdages Værdi, saa synes dette mig at være for høit, thi for det Første vil det have til Følge, at en heel Deel af de mindre Gaardbesiddere, Mellemlassen i Communerne, der hidtil have været valgberettigede, nu ville blive udelukkede — og 12 Arbeidsdage, ansatte til en Værdi af 6 Rbd., ville virkelig udelukke denne hele Klasse —, og dernæst synes det mig overhovedet at være mindre heldigt, jeg tør gjerne sige meget uheldigt, at overhovedet Arbeidsdagens Værdi skal lægges til Grund for Valglisternes Affattelse. Da der nemlig i eet Aar kan være mere eller mindre Arbeide for Kirker, Skoler og Fattigvæsen eller ved Sneefastning, end i et andet, saa vilde jo Antallet af denne Klasse variere deresfter. Desuden vilde det medføre den Ubillighed, at det vilde fremkalde en stor Uleilighed for Sogneforstanderne, der maatte søge Listerne over disse Arbeidsdage hos forskjellige Personer, saasom Sognefogder, Brændfogder, Kirkeværger o. s. v., og selv om de havde god Leilighed dertil, vilde det dog baade være vanskeligt for dem at komme til et bestemt Resultat, og det vilde blive endnu mere vanskeligt for Communerne Beboere at forstaae Rigtigheden deraf, Noget, som vilde fremkalde gjensidige Forviklinger. Jeg troer derfor, at et vist rimeligt

Bidrag til Communen, enten i Penge eller i Naturalter, saasom Korn, Fourage og Brændsel, burde være Grundlaget for Valgretten i de forskjellige Valgclasser, uden specielt Hensyn til andre Arbeider. Valgene bør ogsaa efter min Overbeviisning simplificeres saameget som muligt og kun foregaae hvert 3die Aar paa det halve Antal Medlemmer, og jeg troer ogsaa, at det vilde være hensigtsmæssigt, om der hver Gang blev udvalgt en Mand til at tiltræde Sogneforstanderskaberne ved de aarlige Tigninger paa Formue og Leilighed. De saakaldte stedlige Valg eller de Valg, der foretages byviis, burde vist ikke være en ligefrem Forpligtelse, men kun en Berettigelse for de Beboere af Communen, der maatte ønske at deeltage dert. Hvis Forslaget vedtages af Rigsdagen og opnaar at blive til Lov, bør der vist ogsaa i selve Forslaget fastsættes visse Regler med Hensyn til Valget af Formand, hvorlænge han skal fungere, om han kan gjen vælges, endog imod hans Villie, og andre slige Regler, der kunne være eens for de forskjellige Sogneforstanderskaber. Forsaavidt Sognepræsten paa enkelte Steder ikke skulde blive valgt, anseer jeg ogsaa den Stilling for uheldig, som han efter § 10 vilde komme til at indtage ligeoverfor Sogneforstanderskabet i de ham underlagte Sogne, thi, naar Præsten ikke er tilstede og deeltager i Forhandlinger og Afstemning, vil der som oftest ved den skriftlige Correspondence, der senere skal foregaae, opstaae heelt forskjellige Meninger, der meget ofte ville føre til Strid mellem Sogneforstanderskabet og Præsten. Er denne derimod tilstede paa selve Stedet og har den Forpligtelse at deeltage i Forhandlingerne og Afstemningen, vil der lettere blive Enighed, især naar den Sag, hvormed der handles, er paastrængende, angaaer Fattigunderstøttelse osv., og, forsaavidt Præsten ved denne Leilighed ikke bliver i Majoriteten, hvilket dog vistnok i Regelen vil være Tilfældet i slige Sager, saa har han jo den selsamme Ret som ethvert andet Medlem i Sogneforstanderskabet, at faae sit Minoritetsvotum tilføiet Forhandlingsprotokollen og senere indstillet til høiere Afgjørelse. Med Hensyn til Amtsrådsvalgene, indeholder dette Udkast jo de samme Forslag, som indeholdtes i det Udkast, der sidst er gaaet igjen